

Rósaklúbburinn skilgreiningar	In English	På svenska	Suomeksi
<p>Flokkun yfir harðgerðar rósir</p> <p>Meðfylgjandi er listi yfir harðgerar rósir sem nokkur reynsla er komin á að mati nokkurra meðlima Rósaklúbbsins, sem skipaðir voru til þess verks á síðasta aðalfundi klúbbsins.</p> <p>Hópurinn skipaðu þau: Árni Þórólfsson Helga Thorberg Jóhann Pálsson Jóhanna B. Þorvaldsdóttir Samson Bjarnar Harðarson Steinunn Ólafsdóttir Vilhjálmur Lúðvíksson</p> <p>Hópurinn hefur borið saman bækur sínar og samið stutta lýsingu á rúmlega 90 rósategundum og yrkjum sem talið er óhætt að mæla með til ræktunar utanhúss á Íslandi. Þessar rósir gætu með hæfilegri umhyggju við plöntun og vali á stað veitt eigendum sínum nokkra lífsánægju.</p> <p>Yrkjunum var skipt í þrjá flokka eftir harðgerði sem byggir á íslenskri reynslu, - aðallega meðlima starfshópsins sjálfs. Það er gert vegna þess að harðgerðarflokkarnir sem notaðir eru á Norðurlöndum og í Ameríku miða fyrst og fremst við frostþol eitt en ekki þá umhleyppinga sem tíðkast hér á landi með tiltölulega hlýjum vetrum en vorfrostum og síðan misjafnlega sólríkum og yfirleitt svölum sumrum.</p> <p>Reynslan sýnir að sumar mjög harðgerar og frostþolnar tegundir sem lifa vel af harða vetur þurfa hlý og sólrík sumur til að sýna hvað í þeim býr ná ekki þroska hér á landi.</p> <p>Flokkarnir sem starfshópurinn hefur komið sér saman um eru eftirfarandi:</p>	<p>Evaluation - Hardy roses for Iceland</p> <p>This list of hardy roses is made by some members of The Rose Cub, according to their experience and evaluation of hardiness in Icelandic gardens.</p> <p>These were in the evaluating team: Árni Þórólfsson Helga Thorberg Jóhann Pálsson Jóhanna B. Þorvaldsdóttir Samson Bjarnar Harðarson Steinunn Ólafsdóttir Vilhjálmur Lúðvíksson</p> <p>The team has selected and written a short description with growing tips for about 90 rose-species or rose-varieties that are relatively "safe subjects" for Icelandic gardens. With moderate care and in a right spot in the garden, they should give enjoyable results for any gardener.</p> <p>The roses are put in three hardiness-groups, based on Icelandic experience. This is because it is hard to use the Zone-definitions made in North-America or Scandinavia, as they are mainly calculated by frost hardiness. In Iceland the ever shifting weather from frost to thaw in the winter - the winters in South- and Sw-Iceland are relatively warm and wet, with some snowless frostperiods. The spring is, for the most of it, cold and dry and the summers usually fairly chilly and cloudy.</p> <p>Our experience is that some, very frost-hardy roses that even survive our extreme winters, need a warm and sunny summer - and therefore do not show their potentials in our short, chilly and wet summers.</p> <p>The team has come to conclusion on following groups:</p>	<p>Värdering av härdiga rosor för Island</p> <p>Denna lista är gjord av några av Rosklubbens medlemmar och bygger på deras rön och värderingar av rosornas härdighet i isländska trädgårdar.</p> <p>Teamet: Árni Þórólfsson Helga Thorberg Jóhann Pálsson Jóhanna B. Þorvaldsdóttir Samson Bjarnar Harðarson Steinunn Ólafsdóttir Vilhjálmur Lúðvíksson</p> <p>Teamet har sammanställt korta beskrivningar med odlingstips för drygt 90 rosarter eller rossorter som kan anses vara relativt "pålitliga" för isländska trädgårdar. Med omtanke och på rätt plats kan de ge sina odlare glädje i många år framåt.</p> <p>Rosorna har satts i tre härdighetsgrupper, baserade på isländska erfarenheter. Det är för att de uppgivna värdena för de N-Amerikanska och Skandinaviska zonkartorna stämmer inte bra med isländska förhållanden, eftersom de inriktas mer på frostkänslighet och kontinental klimatförhållanden. På Island är vädret mycket ombytligt. Vintern är ganska varma och våta i S- och SV-delarna av landet, frost går sällan under minus 12°C och periodvis kan vi ha temperaturer ovan 0°C (årsmedeltal för Reykjavík är +4°C). Våren däremot kan vara kalla, med torra nordliga vindar. Somrarna är kyliga, (medeltemperatur i julimånad omkring 12°C), vanligtvis lite molniga med sydliga vindar och massor av regn!</p> <p>Vår erfarenhet är att många rosor som annars har utmärkt frost- och vinterhärdighet - och överlever ganska bra i vårt klimat för den delen - behöver en varm och solrik sommar för att kunna visa upp sig som de skall. Somrarna på Island är för korta, kyliga och våta för deras framträdande.</p> <p>Teamet har kommit överens om följande gruppering:</p>	<p>Arviointi kestävästä ruusuista Islannissa</p> <p>Tämän luettelon ovat tehneet muutamat Ruusukerhon jäsenet ja se perustuu heidän kokemukseensa ja arviointiin ruusujen kestävydestä islantilaisissa puutarhoissa.</p> <p>Ryhmän jäsenet: Árni Þórólfsson Helga Thorberg Jóhann Pálsson Jóhanna B. Þorvaldsdóttir Samson Bjarnar Harðarson Steinunn Ólafsdóttir Vilhjálmur Lúðvíksson</p> <p>Ryhmä on koostanut lyhyitä kuvauksia ja hoito-ohjeita noin 90 ruusulajista ja ruusulajikkeesta, joiden katstotaan olevan verrattain kestäviä islantilaisissa puutarhoissa. Oikeassa paikassa ja hyvässä hoidossa ne voivat antaa kasvattajilleen iloa moneksi vuodeksi eteenpäin.</p> <p>Ruusut on jaettu kolmeen ryhmään, islantilaiseen kokemukseen perustuen. Pohjois-Amerikan ja Pohjoismaiden menestymisvyöhykkeet eivät sovi hyvin islantilaisiin olosuhteisiin, koska ne perustuvat enemmän pakkasenkestävyyteen. Sää on Islannissa hyvin vaihtelevä. Talvet ovat sateisia ja leutoja etelä ja lounasosissa, lämpötila laskee harvoin alle -12°C ja toisinaan lämpötila nousee yli 0°C (vuoden keskilämpö Reykjavíkissa on +4°C). Keväät voivat puolestaan olla kylmiä ja tuulet ovat kuivia pohjoistuulia. Kesät ovat sen sijaan viileitä, (keskilämpötila heinäkuussa on noin 12°C), yleensä pilvisiä, etelätuulisia ja hyvin sateisia!</p> <p>Kokemuksemme on, että monet ruusut joilla muuten on erinomainen pakkas- ja talvikestävyys ja jotka talvehtivät muuten aika hyvin meidän ilmastossamme- tarvitsevat lämpimän ja aurinkoisen kesän ollakseen näyttävimmillään. Kesät Islannissa ovat liian lyhyitä, kylmiä ja märkiä, jotta ne olisivat edukseen.</p> <p>Ryhmä on päässyt yhteisymmäryksen seuraavasta luokitellutsta:</p>
<p>Flokkur 1: Rósir sem geta þrífist og blómstrað á láglandi á Íslandi án verulegs skjóls nema fyrir verstu norðanáttum, s.s. í öllum görðum og í flestum sumarbústaðalöndum. Allar rósir þurfa sólríka vaxtarstaði til að blómstra vel og þiggja að sjálfsögðu skjól og góða umhyggju og launa hana með betri þrífum og meiri blómgun. - <i>Merkt með bláum lit í töflu.</i></p>	<p>Group 1: Roses that can prosper and flourish all over the Icelandic lowland, if given a warm and sunny location, sheltered from strong northerly winds. <i>Bluecoded in list.</i></p>	<p>Grupp 1: Rosor som trivs och blommar vitt över det isländska låglandet (0-200 m ö. h.). Allt de kräver är en varm och solrik plats och skydd mot de hårdaste nordanvindarna. <i>Markeras med blå färg i listan.</i></p>	<p>Ryhmä 1: Ruusut jotka viihtyvät ja kukkivat kaikkialla Islannin alamailla (0-200 m). Ne vaativat lämpimän, suojaisan paikan ja suojan pohjoistuulelta. <i>Merkitty luetteloon sinisellä.</i></p>
<p>Flokkur 2: Rósir sem þurfa nokkurt skjól, þrífast í öllum skjólsælli görðum. Skjól fyrir næðingi og sólríkur staður ásamt góðri umhirðu skilar árangri í betri þrífum og ríkulegri blómgun. <i>Merkt með grænum lit í töflu.</i></p>	<p>Group 2: Roses that thrive in most sheltered gardens. Sunny and warm locations a must though. <i>Greencoded in list.</i></p>	<p>Grupp 2: Rosor som trivs i de flesta skyddade trädgårdar. Soligt, varmt läge dock en förutsättning. <i>Markeras med grön färg i listan.</i></p>	<p>Ryhmä 2: Ruusut jotka viihtyvät useimissa suojaisissa puutarhoissa. Vaativat kuitenkin aurinkoisen, suojaisan paikan. <i>Merkitty vihreällä listassa.</i></p>
<p>Flokkur 3: Rósir sem þurfa gott skjól og helst kjörskilyrði á sólríkum stöðum t.d. við suðurvegg í görðum. Þurfa góða umhirðu og geta við kjöraðstæður sýnt góð þríf við slík skilyrði víðast hvar á Íslandi. Blómgun getur verið lítil í köldum og blautum sumrum. <i>Merkt með rauðum lit í töflu.</i></p>	<p>Group 3: Roses that need pampering and planting in a heavily sheltered and sunny spots, like under south walls. Given individual care, they can bloom profoundly in best summers. <i>Redcoded in list.</i></p>	<p>Grupp 3: Rosor sem behöver en del omtanke och måste planteras på en absolut skyddad och solig plats, under en sydvägg t. ex. Med lite pyssel kan de blomma rikligt de varmaste somrarna. <i>Markeras med röd färg i listan.</i></p>	<p>Ryhmä 3: Ruusut jotka vaativat aika paljon huolenpitoa ja jotka täytyy istuttaa erittäin suojaisaan ja aurinkoiseen paikkaan, mielluummin eteläseinustalle. Hyvässä hoidossa ne voivat kukkia runsaasti lämpimänä kesinä. <i>Merkitty punaisella luettelossa.</i></p>

<p>Um flokkunina Það skal tekið fram að flokkun starfshópsins er byggð á eigin reynslu og er því hvorki vísindalega grunduð né endanleg. Frekari reynsla kann að breyta flokkuninni og eins gætu fleiri yrki komið til álita á þennan lista. Ýmsir kunna að sakna rósa sem þeir hafa sjálfir góða reynslu af og er Rósaklúbbnum þægð í að fá vitneskju um slík yrki og lýsingu á reynslu ræktunarfólks. Ætlunin er að endurskoða listann og flokkunina að fenginni frekari reynslu og ábendingum klúbbmeðlima og annars ræktunarfólks. Jafnframt mun Rósaklúbburinn bæta inn frekari upplýsingum um tegundir og ræktun eftir því sem aðstæður leyfa.</p> <p>Fyrir utan ofangreinda flokka Rósaklúbbsins eru gefin upp norræn harðgervisflokkun (hardförhets sone) samkvæmt norrænum heimildum (Noregur/Svíþjóð) á skala 1 til 8 þar sem harðgerasti flokkurinn er 8. Ættu allir harðgerðarflokkar frá 5 til 8 að koma til álita til ræktunar á Íslandi en harðgerðarflokkur 5 þó aðeins með góðri umhyggju, vandaðri útplöntun í góðu skjóli á sólríkum stað. Nokkur yrki úr harðgerðarflokki 4 hafa einnig sýnt sig geta þrífist hér við bestu aðstæður. Samsvörunin við flokkun Rósaklúbbsins er þó í reynd aðeins að takmörkuðu leyti, vegna hins sérstæða og umhleypingasama úthafsloftslags sem ekki kemur inn í norrænu flokkunina, sem fyrst og fremst byggir á harðgerð gagnvart frosti. [NB.: Í Finnlandi er notað svipað kerfi og í Noregi og Svíþjóð - en það byrjar sem svæði 1 við Álandeyjar sem jafngildir u.þ.b. svæði 2 í Svíþjóð, þannig að ef nota á finnskar svæðaupplýsingar verður að hafa í huga að draga a.m.k. einn flokk frá í sænska kerfinu. Svæði 5-6-7-8 í Svíþjóð samsvara því u.þ.b. svæðum 4-5-6-7 í Finnlandi. HH]</p>	<p>On our classification One should take into consideration that our classification is mainly based on our own experience and in no way scientific or final. In time we will make changes and new definitions according to new findings and experience. We appreciate all advice, tips and suggestions on eventual new and hardy rose-candidates for our Icelandic gardens. This list will be upgraded now and then, depending on new findings and results.</p> <p>Besides the hardiness-group definitions given by our club's team - we also state the Scandinavian (Norwegian and Swedish) Zone-map definition numbers from 1 to 8, - the highest number given for the hardiest plants. (The zones in Finland differ as they set Zone 1 for the Åland-islands and Helsinki - wich is similar to Zone 2 in Sweden). Roses who thrive in Zone 5 to 8 in Scandinavia (Zone 4-7 in Finland) will most likely thrive well in Iceland, those for Zone 5 though only in the best places, even some roses for Zone 4 can thrive, if pampered for. The Icelandic situation - the frequent winter thaw and freeze together with a little to abundant winter rain - is more than most roses can cope with in the long run! - The frost and snow-covering all winter long, as usually is the rule at so nordic latitudes in other countries, does not apply to Iceland!</p>	<p>Om vår gruppering Denna lista bör ingalunda anses som någon "final konklusion" över vad man kan odla av rosor på Island eller hur man bör bära sig åt med rosodlingen. Den är heller inte någon vetenskaplig redogörelse, utan endast grundad på våra privata erfarenheter. Vi är tacksamma för råd, tips och förslag på rossorter som möjligen skulle kunna trivas under isländska förhållanden. Listan kommer att uppdateras så småningom, allt efter som våra kunskaper växer!</p> <p>Förutom klubb-teamets härdighetsgruppering, anger vi också de svenska och norska zon-siffrorna. Rosor som anges trivas i zon 5 till 8 (Finland zon 4-7) skulle antagligen kunna trivas här på Island. De som är angivna för zon 5 måste ha lite extra skydd. Somliga rosor som anses vara härdiga i zon 4 verkar till och med ge bra resultat om man bara pysslar ömt om dem! Det är den ombytliga väderleken på vintrana här på Island som ställer till med problemet. Här växlar frost och tö jämnt hela vintern. På köpet följer mängder av regn! - Ständigt frost med snötäcke - som det borde vara på så nordliga breddgrader - känner man knappt till här i landet! Jo, kanske högt i fjällen och på glaciärerna, men inte i bygderna!</p>	<p>Ryhmittelystämme Tämä luettelo ei ole täydellinen luettelo niistä ruusulajikkeista, joita voidaan viljellä Islannissa tai miten ruusunviljely pitäisi hoitaa. Se ei myöskään ole tieteellinen selvitys, vain perustuu ainoastaan omiin kokemuksiimme. Olemme kiitollisia kaikista neuvoista, vinkeista ja ehdotuksista ruusulajikkeista jotka mahdollisesti voisivat viihtyä islantilaisissa olosuhteissa. Luetteloa täydennetään toisinaan, sen mukaan kun tietomme lisääntyy!</p> <p>Ruusukerhon kestävyysluokittelun lisäksi, laitamme myös ruotsalaiset ja norjalaiset menestymisvyöhykkeet. Ruusut jotka viihtyisivät vyöhykkeessä 5-8 (Suomessa 4-7) viihtyvät todennäköisesti myös täällä Islannissa, vaikkakin ne, jotka viihtyvät vyöhykkeessä 5 vaativat enemmän suojaa. Jotkut ruusut, joiden katsotaan viihtyvän vyöhykkeessä 4, voivat jopa kukoistaa jos niitä hodetaan hellästi! Islannin vaihtelevat sääolosuhteet talvella aiheuttavat eniten hankaluuksia. Pakkanen ja suoja- ja vaihtelevat koko talven ja lisäksi sataa runsaasti! - Jatkuvaa lumipeitettä ja pakkasta - niin kuin talvisään näin pohjoismaisilla leveysasteilla pitäisi olla - tuskin tunnetaan tässä maassa! Korkeintaan ehkä tuntureilla ja jäätiköillä, mutta ei asuilla paikoilla!</p>
<p>Flokkur 1 samsvarar um það bil norrænum harðgerðarflokki 7-8 (Zon 7-8)</p>			
<p>Flokkur 2 samsvarar um það bil norrænum harðgerðarflokki 6 (Zon 6)</p>			
<p>Flokkur 3 samsvarar um það bil norrænum harðgerðarflokki 4-5 (Zon 4-5)</p>			
<p>Stærðarflokkun Taka verður mið af að rósir ná ekki alltaf sömu stærð á Íslandi og erlendis, þetta á sérstaklega við um viðkvæmari tegundir og yrki.</p>	<p>On size-defination One must take into consideration, that here in Iceland roses do not always grow to their "standard" size as in the mainland countries. Especially not the tender kind of species and sorts</p>	<p>Om storlek Man måste peka på att rosor på Island uppnår inte alltid den angivna "standard"storlek som de når på kontinenten, särskilt inte de svagare sorterna och arterna.</p>	<p>Koosta Täytyy huomauttaa, että ruusut Islannissa eivät aina saavuta annettua "vakio" kokoa, johon ne kasvavat mantereella. Erityisesti heikoimmat lajikkeet eivät kasva täyteen kokoon</p>
<p>Klifurrósir eru runnar sem með stuðningi geta vaxið upp í um 2 metra hæð eða hærra. Henta til að rækta með stuðningi á veggjum og öðrum mannvirkjum.</p>	<p>Climbing-roses are bushes that can grow branches 2 meters long or more. They need support on walls or other structures.</p>	<p>Klättersosor är buskar som kan ge grenar på 2m eller mer. De behöver stöd bredvid en vägg eller annan liknande konstruktion.</p>	<p>Köynnösrusuja ovat pensaat, joiden oksat voivat olla 2m tai yli. Ne tarvitsevat seinän vieressä tukea tai vastaavanlaisia rakennelmia.</p>
<p>Hávaxnar rósir eru runnar sem geta orðið 2 metrar eða hærrí.</p>	<p>High roses are bushes that can grow 2 meters high or more.</p>	<p>Höga rosor är buskar som kan växa 2m höga eller mer.</p>	<p>Korkeat ruusut ovat pensaita jotka voivat kasvaa 2m pituuteen tai jopa korkeammiksi.</p>
<p>Meðalháar rósir eru runnar sem geta orðið 1-2 metra háar. Algeng stærð um 1,2-1,5 metrar</p>	<p>Medium-high roses are bushes that can grow 1-2 meters high. Average about 1,2 to 1,5 meters.</p>	<p>Mellanhöga rosor är buskar som kan bli 1-2m höga. I medeltal 1,2 - 1,5m.</p>	<p>Keskikorkeat ruusut ovat pensaita joiden korkeus on 1-2 m. Keskimäärin 1,2-1,5 m.</p>
<p>Lágvaxnar rósir eru runnar sem alla jafna eru undir 1 metra að hæð og sumar jarðlægar þekjurósir.</p>	<p>Low-growing roses are usually below 1 metre high. Some are procumbent groundcovers.</p>	<p>Låga rosor är vanligtvis under 1m höga. Somliga är krypande täckningsrosor.</p>	<p>Matalat ruusut ovat yleensä alle 1m korkeita. Jotkut niistä on ryömiviä maanpeiteruusuja.</p>